

הכנסות המדינה, ועלידי ראש הש.א. עצמו (בראיון שספר לעתונאים בנחרים בעילום שם), לפיה מונה הש.א. 35 ע בדים קבועים, כמאתיים סוכנים ואלפי מודיעים ומל"ש שנים, הרי שהיה זה אמון זהיר ביותר לקבוע שמימון פעולות הש.א. מסתכם בסכום המתקרב לחצי מיליון לירות לשנה. לפי הערכה זהירה מסתכמת משכורתו של איש הש.א. באופן ממוצע ב-250 ל"י לחודש. כל חוקר ש.א. הנמצא רוב שעת יומו בחוק, נוסע ממקום למקום, אוכל ב"חוק ומתאכסן בבתי-מלון, מציא, לפח ב"מאה לירות לחודש. חשבונות משכורת וה"ר צאות אלה מסתכמים, איפוא, בסכום הקרוב ל-150 אלף לירות לשנה.

מאתיים סוכני הש.א. אינם עושים את עבודתם חינום. אדם המוכן לעבוד בתפקיד הכוז של מלשין ולמסור דו"חים קבועים זאל לקוחותיו, אין להניח שיסכים לעשות זאת בסכום שמתחת לחמישים לירות לחודש. לפי אמון זהיר ביותר, עולה קיום רשת"ה היסודיים של הש.א. מאה ועשרים אלף לירות לשנה.

החומר הרב הנאסף על-ידי מאות הסוכנים ואלפי המודיעים מרוכז בכרטיסיה מרוכזת ומסודרת, שעובדיה אינם נכללים בין 35 אנשי הש.א. עליהם הודיע בראש הש.א. שהם ע"ביו חוק. החוקת עובדים אלה, הח"זקת הכרטיסיה, החוקת הרכב לאנשי הש.א. וכל הכרוך בכך מסתכמת שוב בסכום הקרוב למאתים אלף לירות.

הממונה על הכנסות המדינה, זאב שרף, הודיע כי תקציב הש.א. הוא 120 אלף לירות בלבד. סכום זה אינו יכול להתאים למציאות, אפילו לאור מספרי ע"ביו הש.א. בהם נקב שרף בעצמו. מספרים אלה מוכרי לים בהכרח לסכום מינימלי של חצי מיליון לירות בקירוב.

אולם אין כל צורך לתת אמון מלא במס"פר זה. קשה להניח כי פרסום מספר עובדיו של גוף, שהסתיר את קיומו המשך שנים והשומר גם כיום את זהות אנשיו בסוד, מתאים גם הוא למציאות. הסכום שנקב על-ידי הממונה על הכנסות המדינה הוא סכום שאינו מתקבל על הדעת גם בביקורת שטחית.

חיי הכפולים של כהן

מדי יום ביומו זורמים אל מרכזו של הש.א. מאות דו"חים מפורטים, מכל חלקי הארץ. החומר הרב והמגוון הזה נאסף בכרטיסיה מסודרת, בשלושת המשרדים הראשיים של הש.א. בתל-אביב, ירושלים וחיפה. כל כרטיס בכרטיסיה מכיל פרטים אינטימיים ואישיים ביותר של אזרחי המדינה. מטבע הדברים יש בו חומר על הנעשה בחוריי-חורים, דברים הנשמרים בסוד וה"שייכים בצורה הקיצונית ביותר לתחום הפרט. זהו חומר רב-עוצמה, שספק אם ישנו אפילו בידי הש.ב. כי ע"ד הש.ב. עוסק בחקירות פוליטיות, מקיפות חקירות הש.א. שטחיים אישיים יותר. הכרטיס של פלוני מאפשר לדעת במהירות לא רק את ה"כ"מ של שוה"צא כבאר מסויים, הוא מאפשר גם למ"צוא את הדו"ח המרטיב בחברת מי בילה האיש בכרטיסו של האיש שנותח בבית"ה הוח לים בחיפה, מצויין לא רק מחירי הני"ח, תוח, אלא גם סוג הניתוח, שיתכן והאדם מעוניין לשמור אותו בסוד. אוסף פרטים אישיים אלה מעניק לאיש, הודיע אותם, של"טון פנטסטי על איתם האנשים. אם אנשים אלה הם אנשי-ציבור, יש בידי האיש, ה"יודע את סודותיהם, אמצעי-לחץ פוליטי. אם הם אישי ככלכלה ומסחר, יש בידי האיש אמצעי לחץ כלכלי גדולים.

בידי מי מופקד כל השלטון הרב הזהו מי האיש המרכזי בידי את סודותיהם האישיים של אזרחי המדינה?

האיש הוא יעקב כהן, ראש הש.א. אין הוא חוקר מקצועי, בעל ידיעות נרחבות בשטח החקירה. הוא אינו אלא עסקן מ"לגתי ותיק של מפלגת פועלי ארץ-ישראל, אדם בעל זהות כפולה, אחד המקרים המור"זרים ביותר של חיים כפולים בישראל.

הצד האחד של חיי הכפולים הוא יעקב כהן, עסקן מפא"י ותיק, המכהן כיושב ראש המועצה המקומית של קרית-אוננו. יעקב כהן זה גר כוליה נאה מאד בקרית-אוננו, במרכז הקריה. אשתו, יגנה, מנהלת ע"גילדים באותו בית. שני בניו לומדים האחד בגן והשני בבית-הספר.

צד זה אינו זהיר ביותר. בקרב עובדי המועצה המקומית מוכר יעקב כהן כאדם קשות, הנוהג כלפי העובדים כאל נחותים בדרגה, מזולזל בהם ובעבודתם. לחברי ה"מועצה מוכר כהן כעסקן קארייריסטי, ה"מנהל את אישיות המועצה פעם בחודש, בגלות כאשר חברי האופוזיציה מת"ב

קיפים אותו בישיבות, ומסרב בכל תוקף לקבל אורחים מק מים לבירור בעיותיהם. גם חברי מפא"י במועצה המקומית אינם זלהבים מהנהלתו של כהן, שהיא את ה"מועצה למצב של משבר כספי חמ"ר. ח"ב רי המועצה מטעם מפא"י דנו אף בהבעת אי-אמון לחבר מפלגתם כהן.

כיצד הגיע כהן לתפקיד ראש מועצת קרית-אוננו, אחרי פרסוטי-שחיתת שהפיצו את שם הקריה בארץ וגרמו לחיסול כל יריביו - זו פרשה בפני עצמה המעידה על אופיו של האיש בצד זה של חיי הכפולים.

מחתרת בבתי-קפה

הצד השני של יעקב כהן הוא יעקב כהן ראש הש.א. היושב בתל-אביב. ה"מטה הקרבי של מפקדתו הוא קפה פראק, בקרן הרחובות גורדון-דיזנגוף. מדי בוקר בשעה שבע וחצי הוא מופיע בקפה, מתישב ליד שולחנו הקבוע, אוכל את ארוחת-הבוקר שלו. הוא קורא דרך קבע את היומון למרחב.

תוך כדי אכילת ארוחת-הבוקר קופץ כהן מדי פעם אל השלפון, מחייג מספר, מת"קשר עם אחד מאנשיו, חוקר מה ההתקד"מות במהלך חקירה מסוימת, מסר ה"ראות היכן אפשר למצוא במשך היום. למי ש"ה

הממונה על הכנסות המדינה, זאב שרף, הודיע כי תקציב הש.א. הוא 120 אלף לירות בלבד. סכום זה אינו יכול להתאים למציאות, אפילו לאור מספרי ע"ביו הש.א. בהם נקב שרף בעצמו. מספרים אלה מוכרי לים בהכרח לסכום מינימלי של חצי מיליון לירות בקירוב.

המשה הקרבי של פעולות קפה פראק

שוחה אספרטו בדוכן, אין כל קושי לעקוב אחר שיחות אלה, המתנהלות בקול רם. בין שיחת-שלפון אחת לשניה, ובין גג"י סת פרוסת-לחם לשתי כוסיה-קפה, הוא מקבל את סוכניו ומכריז לראיון. הסוכנים ממתנים לו ליד שולחנות בית-הקפה. ברגע שאחד גמר לשוחח עם כהן, ניגש השני אל שולחנו. כהן מחלק פקודות במרץ. כ"ש יש לו שיחה ס"דית, הוא יוצא עם האיש החוצה, לדבר ברחוב.

כל הפעולות הללו, המשכות עד שעה שמונה וחצי בבוקר, מתנהלות בגלוי ובי"חוסר כל סודיות. כל מ"צ"ר בקפה מכיר את מר יעקב כהן, ומצביע עליו ברצון לכל מתעניין. אירע פעם שאישיות מס"ימת קבעה פגישה בקפה פראק. האיש נכנס ל"קפה, והמלצר הבחין שהוא מחפש משהו. הוא ניגש אליו ואמר: "אולי אתה מחפש את יעקב כהן? הוא יושב שמו".

בשעה שמונה וחצי נוסל כהן את תיקו השחור, וכשה"א לכוש כמעט תמיד בחל"י פה כחולה ובח לצ"ה פתוחת-ציאורתי. הוא יוצא לחקירותיו ולפגישותיו. בשעות ה"צהריים שוב אפשר למצוא, או בקפה פראק או בקפה ביתן, השוכן כמה בתים לפני קפה פראק, ובכיוון לכסתי.

את הערבים שאין הוא מקדיש לצד הראשון של חיי העסקניים והמשפחתיים, הוא מבלה בחקירות בכארים, ישן לרוב בבתי-מלון.

איך נבחר כהן

פני חמש שנים, כאשר הוקם הש.א. כשירות מיוחד ליד נציבות מס"ההכנסה

כדי להגביר את מחזור משלמיהם וסכומי המיסים, נערכו בירורים יסודיים בצמרת ה"מדינה מי האיש אתו אפשר להעמיד ב"תפקיד אחראי ורב-סמכויות בראש הש.א. תחילה הוצע התפקיד ליש רון שיף, שהתפטר או מהמשטרה, שהיה ידוע כאדם ישר, תקיף ונאמן למפלגה. שיף סירב בתוקף לקבל את התפקיד המוצע. הציעו את התפקיד לחוקר פרטי נודע ולא שירות צבאית ידועה, אולם שני אלה ראו את התפקיד כבו"י מדי. ואז, כמעט מח"סר ברי"רה, נמ"ר התפקיד ליעקב כהן.

קשה לשפוט על יכולתו המקצועית ב"תור ראש הש.א. באין אפשרות להיחזק בתוצאות עבודתו. אולם הע"ברה שמצד אחד נשמרת זהותו בס"דיס"דית, ואצילו חברי ועדת-הכספים של הכנסת אינם יודעים אותה, ואילו מצד שני הוא מנהל את עבודתו בגלוי לעיני עוברים ושבים, מעידה על חוסר רצינותו המקצועית של האיש. בתפקידו כראש הש.א. לא הצליח יעקב כהן לשמור על יחסים טובים עם המ"סדות, עמם עבד. ידוע כי הוא התכסך על מרכז מפא"י אחרי שמוסדו גילה שורה של פרטים אישיים סודיים על אישי מפא"י וחברות

כלכליות של ההסתדרות, שנגנזו בניגוד לרצונו. עם זאת, מעטים הם המסכים לפ"גוע במעמדו, עקב השלטון הרב שבידיו.

מזלשין בכד שיכון

יכום כל העובדות האלה נתון תמונה קודרת של פעולת הש.א. והי"רשת מסועפת של בלוש וריבול, של הלשנה ועיקוב אחר אזרחים, של איסוף חומר מכל הבא ליד, ולא ח"ק חומר המיועד למטרה מסוימת. זהו מנגנון ש"תפקידו אינו מצטמצם בחקירת שם אדם זה או אחר, אשר משרד השומא חושד בהצהרת ההכנסות וההוצאת שלו, אלא מנגנון האורב למעשה לכל אזרח ואזרח, אפילו אם חשבונות מס"ההכנסה שלו הם בסדר.

זהו מנגנון המשיל מורא בלב האזרחים. גשים חוששת כ"בר היום לכ"ר אצל חוס"רות מעולות, מחשש פ"ן בין הלכות י"ר שבת סוכנת ש.א. המיסרת ידיעות על הוצאותיה. א"לם יותר נורא מאימת סוכני הש.א. היא האימה ממודיעי הש.א.

זאב שרף, הממונה על הכנסות המדינה, מסר בשיחה עם כתב העולט הוח כי אחרי פירסום קיומו של הש.א. ההלה נציבות מס"ההכנסה לקבל רום הולך וגדל של הצעות מצד אנשים המתנדבים כמלשינים לדעת זאב שרף וזהי תופעה חיובית. אם אדם מסויים בשיכון פלוני מסר פעם ידיעה לש.א. וזו הוכחה כנכונה, הוא הופך למודיע קבוע של הש.א. ללא שכר, בכל עת שהשירות נזקק לשירותו. וכאשר בראש מוסד רב-עצמה זה עומד

עסקן מפלגתי מובהק ולא כל כך מוכשר, כיעקב כהן, הנמנה על מפלגת השלטון, אין לדעת לע"לם לאיזה צרכים תשמש האיני"פורמציה הנאספת בידי מנגנונו.

הטעיה מכוונת

משך שנים רבות הוטר קיומו של הש.א. מעיני האזרח. הוא לא ידע כי בולשים אל תוך תחומו הפרטי. אמנם טוען זאב שרף, אחד האנשים הא"הודים בצמרת מנגנון המדינה, כי עו"ר לפני שנתיים מסר על קיומו ש"המ"סו לעת"ר נאים, וכי ע"בדת הימצאו פורסמה בפיר"סומים ממשתלטים שונים. א"לם המוסד לאיני"פורמציה, שעליו הודיע שרף בזמנו, וש"פורסם בפירסומי הממשלה, הוא משהו שונה לחלוטין מכפי שמצטייר כיום הש.א.

בהצעת-התקציב להוצאה והכנסה של ה"מדינה לשנת-התקציב 1957/58 מופיעה טבלה מפורטת של מבנה נציבות מס"ההכנסה. לפי מבנה זה מסתבר כי קיימים שני שירותי אינפורמציה נציבות מס"ההכנסה. השירות האחד הוא "המחלקה האינפורמציה", ה"נמצאת בפי"ח של הסגן המ"צ. ע"י של נציב מס"ההכנסה, בצד מחלקות כמו ה"מחלקה לחקלאות או המחלקה נחשבנות וגביה. תפקידו המוגדר של שירות זה הוא לדאוג לכך שהשומות המוטלות על חיובי המס תהיינה מתאימות למציאת. שירות

את סוכניו ומודיעיו, וכאן הוא מנהל את פעולות מוסד הבילוש בתל-אביב, בפ"נת נגלויו ולעיני באי בית-הקפה. כל מזלצרי בית-הקפה יצביעו ברצון לנכנסים על האיש, המוסק נגלויו ובפרהסיה באיסוף סודות המדינה.

אינפורמציה שני, הנמצא בטבלה זו, הוא "המדור האינפורמציה", העומד לרשותו של כל פקד"שומה מקומי, וש"תפקידו להרחיב את רשת משלמיה-מיסים.

פרסום זה, שהופיע בהצעת התקציב לפני חכריהכנסת, אינו מתאים למציאות. מ"ר שרף הודה בעצמו כי קיים סגן שלישי לנציב מס"ההכנסה, מלבד הסגן המקצ"ע והסגן הארגוני. הסגן השלישי הוא הסגן לפיקוח שומות, ששירות האינפורמציה כפוף לו. על שירות זה הצביע זאב שרף כעל הש.א. המקורי.

אולם מבנה זה של נציבות מס"ההכנסה עומד בסתירה מוחלטת לפירסום משלתי אחר - שנתון הממשלה. שם נמצא רק סגן אחד לנציב מס"ההכנסה. שמו של סגן מס"ההכנסה לפיקוח שומות, לרשתו כפוף הש.א. אינו מוכר כלל. כן אין זכר בשנתון הממשלה לקיום הש.א. המסקנה היחידה מהסתירות בין פירסומי הממשלה היא, שנעשה נסיון מכוון להטע"ת את האזרח ולהעלים ממנו את קיומו של שירות האינפורמציה.

הידיעות הסתמיות על "אוסף אינפורמציה" שפורסמו מדי פעם, שירתו אף הן מטרה זו. הן באו לקורר את הרשם כי מה ושם נערכות חקירות בדבר מהימנות ה"צי"הרות משלמיה-המיסים. מכאן ועד לקיום רשת"בילוש ארצית, בעלת אלפי מודיעים, ישנו מרחק עצום.

אפשר לקרוא לתגין בשם לשאת, ולהכניסו בשם זה לרשימה ואולוגית. אין זה משנה את העובדה שוה"י זהה טורפנית. ששלה ומסוכנת.